6. "Bræðrafélagið". Fyrsta bindindis-hreyfingin austanfjalls.

---

2 renningar

1

Fyrsta bindindishreyfingin austanfjalls var sú, að 4. október 1885 stofnaði Bjarni sál. Pálsson í Götu bindindisfélag með nokkrum ungum mönnum og nefndi hann það „Bræðrafélag", sennilega meðfram vegna þess að flestir bræður hans voru meðal stofnendanna. Þennan sama dag fór hann út á Eyrarbakka með flestum þeim er í félagið gengu á Stokkseyri og hélt þar útbreiðslufund; hafði sá fundur þann árangur að þar var einnig stofnað „Bræðrafélag". Voru bæði félögin stofnuð í þeim tilgangi að þau yrðu nokkurskonar undirbúningsstarfsemi til þess að síðar meir þar yrðu ~~[illegible]~~ stofnaðar G.T. stúkur. Svo nýstárleg þótti bindindishugmyndin þar eystra á þeim tíma, að þessa þótti þörf, enda var bráðlega á óvild ýmsra manna til hugmyndarinnar og starfseminnar og var henni þá þegar sýndur fullur fjandskapur, ekki síst frá ~~þeim~~ ~~hliðinni~~ þeim sem vildu láta telja sig með heldri mönnum og svo hefir jafnan verið fram á þennan dag, að fjandskapur þeirra hefir ekki að eins verið beitt gegn banninu heldur og engu síður gegn öllu bindindi og allri starfsemi í þá átt.

2

Það leið ekki á löngu að Bræðrafélagið gat sýnt, að stofnun G.T. stúkna var æskileg; því var það, að Ól. sál. Rosenkranz var sendur austur 13. júní 1886 til að stofna stúkurnar Lukkuvon nr. 20. á Stokkseyri og Eyrarrósin nr. 7. á Eyrarbakka. Bræðra~~félagið~~ félagið á St. lagðist þá niður, en á Eyrarbakka starfaði það í nokkur ár eftir það. Loks dró G.T. st. þar á staðnum það til sín og var nú mikill vegur Templara þar með blóma og mestur frá aldamótum þangað til bannið komst á 1909. T.d. var st. Nýársdagurinn nr. 56 stofnaður 1. janúar 1899, enda hafði Jón Pálsson með tilstyrk margra annara ungra manna þá haldið úti nokkrum skrifuðum sveitablöðum, Kveldúlfi, Bergmálinu og Gangleri, sem ræddu bindindismálið af mesta kappi og mun hann (J.P.) enn eiga eitthvað af þeim blöðum í fórum sínum.